

Lausunto Pielaveden kunnanhallituksen esityksestä yhteistoimintasopimukseksi ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä

344/00.04.01/2022

Kunnanhallitus 28.11.2022 § 232

Valmistelija: kunnanjohtaja

Pielaveden kunnanhallitus on kokouksessaan 26.9.2022 tehnyt ehdotuksen lisälmen ja Kiuruveden kaupungeille, Sonkajärven ja Vieremän kunnille ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestämisestä Pielaveden kunnan alueella ja perussopimuksen muuttamisesta.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän jatkotoimenpiteitä valmisteleva työryhmä on valmistellut kuntayhtymän jatkotoimenpiteitä vuoden 2022 aikana ja neuvotteluissa on päädytty ratkaisuun, jossa em. palvelu järjestetään kuntalain 51 §:n mukaisesti vastuukuntamallilla. Palveluja koskeva perussopimus on hyväksytty sopijakuntien valtuustoissa ja sopimus astuu voimaan 1.1.2023. Lisälmen kaupungin organisaation nimetään ympäristölautakunta, joka vastaa em. palveluiden järjestämisestä yhteistoiminta-alueella.

Pielaveden kunta on ostanut erillisen sopimuksen perusteella ympäristönsuojelun tehtävät kuntayhtymältä. Sopimuksen mukaan palvelu päättyy kuntayhtymän purkautuessa.

Pielaveden kunnanhallitus on todennut päätöksessään, että Pielaveden kunta ei ole ollut Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän jatkotoimenpiteitä valmisteleva työryhmän jäsen eikä osallistunut uutta yhteistoimintasopimusta koskeviin neuvotteluihin. Uutta yhteistoimintasopimusta koskevaa lausuntopyyntöä ei ole osoitettu Pielaveden kunnalle, sillä se ei ole em. kuntayhtymän omistajakunta.

Pielaveden kunnalla on kuitenkin voimassa oleva sopimus Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän kanssa Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoitamisesta Pielaveden kunnan alueella. Pielaveden kunta on sopimuksella antanut ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät kuntayhtymän hoidettavaksi.

Sopimus on voimassa niin kauan, kunnes Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän tehtävät organisoidaan uudestaan mahdollisen maakunta- ja sote-uudistuksen toteutuessa. Sopimuksen tavoitteena on, että kunnilla on yhteinen toimielin organisaatiouudistuksen jälkeen. Sopimus on tullut voimaan 1.1.2019 ja se on voimassa toistaiseksi. Irtisanomisaika on molemmin puolin 6kk ja irtisanominen tulee tehdä toiselle osapuolelle kirjallisesti.

Sopimuksen mukaan Pielaveden kunnan palveluksessa oleva työ- ja

virkasuhteinen henkilöstö on siirtynyt kuntayhtymän palvelukseen liikkeenluovutusta koskevien määräysten mukaisesti 1.1.2019 alkaen. Jos jompikumpi sopijapuoli irtisanoo sopimuksen tai sopimus purkaantuu, liikkeenluovutuksella kuntayhtymään siirtynyt ja sopimuksen päättymishetkellä siirtyneitä viranomaistehtäviä hoitava henkilöstö siirretään liikkeenluovutusta koskevien määräysten mukaisesti vastaavia tehtäviä hoitamaan ryhtyvälle toiselle organisaatiolle.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän hallitus on 20.11.2018 arvioinut sopimuksen sote-vaikutuksia seuraavasti: "Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän toiminta-alue ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hoitamisessa laajenisi Pielaveden kunnan alueelle. Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä ja kuntayhtymän purkautuessa Pielavesi voisi liittyä suunnitellun ympäristönsuojeluyhteislautakunnan toimintaan." Kuntayhtymän valtuusto hyväksyi 11.12.2018 sopimuksen johdosta hallintosäännön muutoksen, jonka mukaan Pielaveden kunnan valitsemalla edustajalla on kuntayhtymän ympäristölautakunnan kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Pielaveden kunnan mielestä uuden yhteistoimintasopimuksen valmistelussa ei ole otettu riittävästi huomioon voimassa olevaa Ylä- Savon SOTEn ja Pielaveden kunnan välistä sopimusta, yhtymähallituksen sote-vaikutusten arviointia 20.11.2018 eikä sopimuksen tavoitetta kaikkien kuntien ml. Pielavesi yhteisestä toimielimestä.

Uudessa yhteistoimintasopimuksessa ei mainita voimassa olevan sopimuksen mukaisia viranomaistehtävien hoitamista mm. jätelakiin, vesihuoltolakiin, maa-aineslakiin ja ympäristönsuojelulakiin liittyen Pielaveden kunnan alueella 1.1.2023 alkaen. Näin ollen uudessa yhteistoimintasopimuksessa ei ole riittävästi huomioitu sen vaikutuksia Pielaveden kunnan alueella toimiville yrityksille eikä Pielaveden kunnan alueella asuvien ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Pielaveden kunta esittää:

1. Pielaveden kunta voisi olla voimassa olevan sopimuksen tavoitteen mukaisesti uuden yhteistoimintasopimuksen sopijakunta ympäristönsuojelun osalta yhdessä lisälmen kaupungin, Kiuruveden kaupungin, Sonkajärven kunnan ja Vieremän kunnan kanssa
2. uuden yhteistoimintasopimuksen sopijakunnat käynnistävät välittömästi neuvottelut Pielaveden kunnan kanssa ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoitamisesta Pielaveden kunnan alueella 1.1.2023 alkaen sopimuksettomana tilan välttämiseksi huomioiden suorat yritysvaikutukset ja vaikutukset ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin Pielaveden kunnan alueella sekä kunnioittaen voimassa olevaa sopimusta
3. uuden yhteistoimintasopimuksen sopijakunnat käynnistävät välittömästi neuvottelut Pielaveden kunnan kanssa Pielaveden kunnalta 1.1.2019 siirtyneen ympäristönsuojelun henkilöstöön liittyen
4. neuvottelut ympäristöterveydenhuollon yhteistyön tiivistämisestä uuden yhteistoimintasopimuksen sopijakuntien sekä Pielaveden kunnan kanssa käynnistetään keväällä 2023.

Pielaveden kunnanhallituksen ehdotukseen todetaan, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän sopijakunnat ovat käyneet kuntayhtymän toimintaa liittyviä neuvotteluja ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon siirtymisen lisäksi muista kuntayhtymän purkamiseen liittyvistä asioista yhtenä kokonaisuutena mm. kuntayhtymän omistamien kiinteistöjen järjestelyistä ja kuntayhtymän toiminnan purkamisesta.

Neuvotteluja on haluttu käydä sopijakuntien kesken koska kuntayhtymän purkamiseen liittyy useita järjestelyitä, jotka koskevat vain jäsenkuntia, mm. kiinteistöjen omistus, kuntayhtymän purkusopimus, tilinpäätös vuodelta 2022 ja ns. loppuselvitys. Suurin avoin kysymys on ollut lisälmissä sijaitsevien kuntayhtymän omistamien kiinteistöjen tulevaisuus. Tästäkin asiasta on päästy neuvottelutulokseen ja se on menossa päätöksentekoon.

Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksessa on otettu huomioon Pielaveden kunnan kiinnostus ostaa ympäristönsuojelun palvelut uudessa tilanteessa. Hyväksytyt yhteistoimintasopimuksen 11 kohdan mukaan kunta, joka haluaa liittyä tämän sopimuksen tarkoittamaan yhteistoimintaan myöhemmin, voi liittyä sopijakunnaksi. Järjestely edellyttää vastuukunnan ja muiden sopijakuntien hyväksymistä ja yhteistoimintasopimuksen muutosta. Em. kohtaa sovelletaan, kun kunta on halukas tuottamaan kaikki ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun palvelut tämän sopimuksen mukaisesti. Kunta, joka haluaa ostaa yksittäistä palvelua, sen kanssa tehdään erillinen ostopalvelusopimus tämän sopimuksen mukaisella kustannustenjakoperiaatteella.

lisalmen kaupungin hallintojohtaja on valmistellut uutta sopimusta em. palveluiden tuottamisesta Pielavedelle. Sopimusluonnos on toimitettu Pielavedelle kommentteja varten. Uusi sopimus on valmisteltu samalta pohjalta kuin aiempi sopimus, jossa ympäristönsuojelupalveluiden tuottaja oli Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä. Sopimus turvaa ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoidon Pielaveden kunnan alueella.

lisalmen kaupungin hallintosäännön 71 §:n mukaan toimitella voi päättää vaikuttajaryhmien ja muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta erikseen. Tämän pykälän perusteella ympäristölautakunta voi päättää Pielaveden kunnan edustajan läsnäolo- ja puheoikeudesta erikseen.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän lakkauttamista valmisteleva ohjausryhmä on tavannut Pielaveden kunnan edustajat Kiuruvedellä 23.11.2022. Pielaveden kunnan edustajat ovat ilmaisseet neuvottelussa kunnan vahvan halun tulla mukaan ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen sopijakunnaksi niillä ehdoilla, jotka koskevat nykyisiä sopijakuntia. Sopimus noudattaa samoja periaatteita kuin aikaisempi lisalmen kaupungin ja Pielaveden kunnan sopimus.

lisalmen kaupunki pyytää Kiuruveden kaupungilta, Sonkajärven kunnalta ja Vieremän kunnalta lausuntoa yhteissopimusluonnoksesta.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää Pielaveden kunnanhallituksen tekemään ehdotukseen

1. Neuvottelut Pielaveden kunnan kanssa sopijakunnan asemasta voidaan käynnistää heti, kun Pielaveden kunta on halukas tuottamaan ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun palvelut kokonaisuudessaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.
2. Ympäristönsuojelun palvelut voidaan tuottaa aiemmin Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän kanssa toteutuvalla tavalla yhteistoimintasopimuksen 11. kohdan mukaisesti. Sopimusluonnos on ympäristönsuojelun osalta valmis käsittelyyn.
3. Ympäristönsuojelun tehtävissä Pielavedellä toiminut henkilö on tällä hetkellä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän palveluksessa ja siirtyy henkilöstön siirtoa koskevan sopimuksen mukaisesti lisälmen kaupungin palvelukseen 1.1.2023.
4. Neuvottelut yhteistoiminnan tiivistämisestä voidaan käynnistää Pielaveden ehdottamalla tavalla keväällä 2023.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
